

Naročnina doma na skupni naslov mesečno 2 D., na posameznega 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej.

NOVINE

SLOVENSKE KR

Vredništvo in uprava v Črevsovcih, Slov. Krajina. Cena oglasov: cela stran 300.

Mali do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. Popust po dogovori. Štev. položnice 11806.

Što naj ide v Francijo.

Jedino mesto, gde si naš narod more kaj zaslužiti, je Francija, ali Francusko, kak se po večini pravi. Francija potrebuje delavce, ar je bela kuga nidri ne tak razredčila narod, kak ravno v njej. Imanja so, nega pa delavnih rok. Nas je pa Bog blagoslovo z družinam, nemamo pa imanja, ali bar ne zadostnoga. Naše siromaštvo vu imanji dopuni njihovo siromaštvo vu družini i naše bogatstvo v družini gordrži njihovo bogatstvo vu imanji. Tak se zravnata tevi dve postavki po velikoj božoj dobroti.

Što naj tak ide v Francijo? Siromak. Tisto, ki eti ne more živeti. Ki bi lejko tudi doma živo, ar nema dugov, nema velike družine, pa ma zadostno vrednost, tisti, če sili, ali vujde v Francijo, greši. Greši proti lubezni do bližnjega. Greši proti pravičnosti. Greši z lakomnostjov. Greši z jalnostjov i lažjov.

Što naj tak ide v Francijo? Delaven siromak. Francoz manjaka ne more nūcati. Manjak največ škodi delavnim rokam naših izseljencov, ar po njem sodi francoska javnost vse naše delavstvo. Komi doma smrdi delo, njemi bo tudi v tujini smrdelo. Ki doma drži roke na peči svojega tela, de je držao tudi na Francozkom. A za to držanje pa Francoz ne plača niti ednoga centa. V Franciji se mora delati, dosta delati, trdno delati i verno pa pošteno delati. Ki ne vaju takšega dela, naj ga ne išče v Franciji i naj ne kvari z svojov manjstjov delo svojih rojakov, pravih delavcov.

Što naj tak ide v Francijo? Pošten siromak. Gde ne poštenosti, je vse zgubleno. Pijanec, tovar, razvūdanec doma, se v Franciji ne spreobrne. Tū de svoja nelepa dela dale zvršavao, sebe pogūblao, naš narod sramotio i pripravla pot, da se zabrani delo i poštenim.

Siromaštvo, delavnost i poštenost so tiste tri jakosti, štere priporočijo vsakoga za delo vu Franciji. Na to troje naj gledajo naši uradi, pa ne bo tožbe v Franciji na delavce, doma pa ne na urade, ka se siromaki zapostavljajo, bogatci pa idejo.

Nedelska šola.

III. Kmetiska izobrazba.

Tak smo povedali: Kmet, pridelaj blago, kmet skrbi za primerno izobrazbo. Dnes bo naše opravilo to, da si pogovorimo: kakša bi mogla biti kmetiska izobrazba?

Ne vörjem, da bi najšli človeka, šteri bi vūpao trditi, ka se dnesden država ne briga za izobrazbo kmetov. Znamo, ka kmetiska deca lejko zvrši štiri razrede nižje i štiri razrede višje narodne šole. Potem ma na razpolago različne kmetijske šole i tečaje, ženska mladina gospodinske šole i tečaje. Vse te šole i vsi ti tečaji pa majo edno veliko napako: ne odgovorjajo potrebam naših dni. Kmečka deca se dostokrat s takšimi rečmi vkvarja, štere so za njo v življenji brez vsakoga pomena, zato pa za v življenji potrebno znanje šola nema zadosta časa. Naše šole, vsa čast izjemam! dajo prevelko porcijo knjižnoga, mrtvoga znanja. Deca v šoli veči guči, kak dela, zato se zgodi, ka mali šolarček frtao vōre guči od toga, gde i kak se prideluje tej, kak ga sūšijo, pelajo i Azije k nam, ali malo gde najdete 14 letno deklico (dečka ešče menje!) štera bi znala, ali šteri bi znao skūhati šalicu poštenoga teja. Tam, gde narod pridelava tej, naj bo, naj se vči deca, kak se

takšoj rastlini dvori, ali pri nas je ta reč mrtvo, knjižno znanje. Ali ešče eden primer: skoro v vsakoj našoj šoli se vči deca, da mamo dobro i slabo zemlo; malo gde pa najdete šolara, šteri bi znao tudi sam določiti, štera je dobra i štera slaba zemla. Ali: malo gde najdete šolara, šteri ne bi znao šteti, ali ešče menje dobite takših, šteri bi vōrvali, ka je ta spretnost samo takša šker, kakša šker je na peldo djano — nož. Z nožom režemo, ošpičimo svinčnik, odrežemo palico, šibo, delavno žveglo, režemo meso itd. Spretnost v čtenji je tudi šker za gotova opravila. Što zna šteti, ma sredstvo za samoizrazbo, ma ključ, do krasne shrambe, šteroj se pravi kniga. Iz te shrambe si lejko te zeme brezi plačila potrebno vūčnost, lejko spoznava stare čase, dalešnje kraje, knige njemi lejko napunijo srce z veseljom, z žalostjov; pri lepoy knigi se lejko smeješ, jočeš. Tisti ki zna šteti, pa ne ve ke bi začno s tov škerjov, je takši, kak malo dete, štero — ma lepo zlato vōro, pa ne ve ka bi začnolo ž njov.

Druga napaka naših šol je, ka ne včijo potrebne reči v pravom časi, ešče menje v pravom vrstnom redi. Kakši hasek ma dete od navuka o živinoreji v časi, gda je niti za poštenoga pastira ne sposobno?

Od koristi živinoreje zobston gučimo malomi šolari, če doma čuje obvūpno jamranje, ka nemrejo odati živinčeta, ali či je odajo, dobijo kūpca, šteri niti trošene krme ne plača. Pokažite maloy deci, če nemate drugo — pa pri domačem zavci, ali pri kūrjaj, ka je živinoreja resan dobičkonosna, potem zbūdite veselje do oskrblavanja živine, inači pa napunite male glavice s praznimi rečmi, štere se ne držijo stalno možganov, ešče menje srca.

...Pred kratkim so mi pokazali svedočanstvo edne naše kmetijske šole. Sveta nebesa, ka vse je bilo v tistom svedočanstvi! Za deset let bi zadostūvalo tisto včenje, ne pa za leto dni. Plačilo pa je za takše navuke to, ka mladenec tam i tak nadeluje gde in kak je delao njegov oča brezi vsake kmetijske šole. Življenje žele od našega kmeta, naj pri ednom dugovanji postane mešter. Človeča narava žele, naj se takše delo odkaže mladenci, pri šterom je z veseljem zaposlen. Lejko bi mele naše kmetijske šole vse dozdašnje predmete, ali ne za vse mladence! Vsa čast izjemam, ali velka večina mladencov, šteri pridejo iz kmetijske šole, znajo gučati od vsakoga kmetiskoga opravila, velko pitanje pa je, če majo tudi trde vole i prilicnosti, da bi inači, bole delali, kak njuvi roditelje.

Ešče edno veliko napako majo za kmetisko mladino pripravljene šole i tečaji: samo malo šteri roditeljo pošle svoje dete v nje. Za volo velikih stroškov. Ne bi bilo bole, če bi napravili v vsakom srezu edno vzorno gospodarstvo, štero bi melo namen pokazati kakše opravilo i kak naj se zvrši v tistom srezu? Za lendavski srez bi n. pr. lejko napravili vzoren hram kūrjereje, sledi za vse vrste perutninarstva. Te vzorni hram bi mogeo biti na razpolago vsaki čas vsem lūdem, šteri se za to delo zanimajo. Narod bi vido uspehe dela i sam proso pojasnila. Po takšem bi meli poslušalci zna kratkih tečajih brez tistoga bobnenja, kakše je potrebno dnes, da napunijo eden letnik kmetijske šole, če tudi večino stroškov ne plačajo.

Pa zberimo povedana!

Naš kmet ne more biti zadovoljen z mrtvim znanjom, on mora meti izobrazbo, štera njemi olejša življenje. Naš kmet ne žele, ka bi od vsakoga kmetiskoga opravila lepo znao gučati, on šče, ka bi priporočeno i potrebno znanje pridobio v takšoj obliki, štera ga prime za volō i za srce. Naš kmet

nema ne časa, ne penez za šole, v šterih ga ščejo v ednom leti spremeniti v vūčenoga živinorejca, poledelca, vinogradnika, sadjara itd. ar zna, da je vse to ne mogoče. On bi rad vido v vsakom srezu najmenje edno gospodarsko napravo, štera bi slepce osvedočilo, ka ne hodijo po pravoj poti.

Pisma naših z tujine

Boistrancourt, Francija.

Prečastiti G. Urednik!

Sprejela sem Vaše liste in tudi pismo. Za štero Vam naj bo lūbi Jezuš plačnik. Javila sem se, da so mi bili listi stavleni, pa nej sam dobila odgovora.

Naznanjam Vam, da sem dobila dva naročnika. Naročnina je že odposlana skupno 255.60 Din. to je za Novine, Marijin list in kalendar. Ostalo pa podpora za Vaše liste.

Gospod Urednik!

Vūpam se, da ne bo nikaj žalnoga, če opišem svoj položaj eti vu Franciji.

Moje štiri letno bivanje v Franciji pri ednoj bogatoj Gospej Comtessi (grofici Vr.) je hvala lūbomi Jezuš, veselo. In vūpam, da mi bo v veliko korist moje dūše. Vsako nedelo sem lejko pri sv. meši. Pogosto priliko mam za sv. spoved in sv. obhajilo. Za štero, na žalost, dosta sinov in hčere Slov. Krajine nema. Zato pa naj bi bio Marijin list „tolažnik“ za vsakoga eti v tujimi.

Vu Marijinom listi, 11—12. štev. piše od dijamantrnoga jubileja prikazni Brezmadežne v Lurdi. To čtenje me je preveč razveselilo. V preminocem leti sem že večkrat čūla gučati od toga. Najlepše mi je razložila moja Gospa (Comtesse), ki je tudi bila v Lurdi, ona mi je vse pripovedavala: „Blajženi dnevi so mi bili tam, bila sem tak srečna, da se ne da povedati.“ Što naj misli od takše bogate gospe, hčere milijonera, ki zdaj rdeči „križ“ nosi na čeli in dvori beteznikom. Z kakšim veseljem smo sprejele službenice od mil. grofice karte z napisom „Près de ta st. Vierge j'ai hier prie pour vous“ Ctesse du Plessix.

„Pred sv. Devicov sem včeraj molila za Vas“.

Kakše veselje je napunilo vseh štiri — dve sta Francozinji — službenic in šestero nedužne dece, gda smo svoje karte prečtele. Posebno pa, gda smo dobile za dar vsaka podobo Brezmadežne.

Ta bogata Gospa, njeni starišje in cela družina, ne najde veselja v svojem bogastvi, nego najde je v svojoj domačoj kapelici pri Jezuš.

Zato naj bo ta bogata familija, ki je nej samo v zemelskom bogata, nego dosta bogatejša v svoji dūšaj, naj bo zgled vsem francuskim familijam, Vam, Slovanskim materam pa v veliko tolažbo.

Moje srčne pozdrave Vam, g. vrednik in Nedelskoj fari. Posebno pa Vam, prelūba mamica na skorajšnje videnje. Z Bogom ino Marijov.

Cilika Žizko, Ana Andrejek, iz Ženavljia, iz Martinja.

Demangeville, Francija.

Prečastiti! Božične pozdrave vam pošilamo. Mi smo se tudi vdeležili polnočke i dobro svetili, hvala Bogi, božične svetke. Novine ščem nadale meti i kalendar.

Vučko Verona, z G. Bistrice.

Ka napravi slabo čtenje.

Časopisi so prinesli sklep sodnije, ka je neka maloletna deklica obsojena na desetletno prisiljeno delo, ar je štela vmoriti lastnoga očō. Bi dobila vekšo kaštigo, a zavolo maloletnosti i zavolo toga, ka njej je lastni očō sam davao slabo čtenje, je dobila samo desetletno prisilno delo.

Što bi mogeo preskrbeti našim takšo kmetisko izobrazbo? V prvoy vrsti tisti gospodje, šteri zastopajo našega kmeta v Ljubljani in v Beogradu. Naš narod bo tem gospodom globoko hvaležen, če v tom pogledi samo za eden korak nas spravijo naprej na poti pravoga napredka.

— N.

Bila je jako pobožna. Gostokrat je hodila k svetomi prečiščavanji i mela gorečo želo po samostanskom življenji. To se pa posvetnomy očē ne vidilo. Naj jo odvrne od cerkve, od popolnoga, Bogi posvečenoga življenja, njej naroči protiverske i nesramne knige. „Čti te knige“, — njoj pravi — „ti že odidejo te mūhe. Glavo si dam odsekati, če ti ne mine veselje do samostana.“ Svoj namen je dosego, a glavo bi tudi skoro zgūbo. Laži, štere je hūdobija napisala proti Bogi i samostanskomy življenji, so šestnajset let staro deklico popolnoma pokvarile, tak pokvarile, ka je lastnoga očō štela vmoriti. — Dragi stariš! Gledaj, ka ti čte dete. Če slabo čte, čemer pije, šteri vmori njegovo dūšo, tebi pa nakopa grozovito odgovornost pred Bogom.

Starišje! Naj vas te velike odgovornosti rešimo i naj vašo deco, drago nam mladino občuvamo pogibelščine, bomo k vsakomy Marijinomy Listi djali Marijikin Ogracek, lepi mladinski glasnik za deco i odrasčeno mladino. Stariš! Vošči ga svojoj i drugoj deci. Pride vsaki mesec i košta letno samo 4 Din. Kupico vina ne spiješ, par cigaretlinov ne skadiš, malo prostejše gombe si kūpiš na reklin, pa maš dečko i dekla, celo leto dobro čtenje.

Ne kadi.

Reči generala Baden — Powla.

General Baden — Powel, Anglež, je nastavo društvo mladencov „Scauti“. Zdaj je 77 let star i je teško zbetežao. Lani je bio ešče na Vogrskom, gde so skauti celoga sveta meli spravišče i jih je prišlo vkūp okoli 20 jezero. Skauti gojijo zdravo telo i zdravo dūšo. Telo z tem, ka se dosta giblejo v naravi i so največ na prostom, dūšo pa z dejanskov, živov verov do Boga.

General Baden Powel je svojim mladencom v listi Scouting for boys-i (mladinskomy listi) sledeče pisao od kajenja:

„Skaut ne kadi. Kaditi zna vsaki dečko; to ne nikši kūnšt, a skaut pa to ne včini, ar je ne nori. On najpre zna, ka tisti mladenec, ki prle kak odraste, kadi, skoro gotovo slabi svoje srce; a to je pa najvažnejši organ. Srce poganja krv na vse strani, ka bi telo zraslo v meso, kost i mišice. Če pa srce ne more svojega dela opraviti, ne more zdravo telo zrasti. Vsaki skaut zna, da kajenje škodi pogledi i dūhi, oboje je pa potrebno v vojaškoj službi“.

„V mladosti sem jaz tudi kadio, red je pa prišo na strelbo i te med vajov sem opazo, ka mi je pogled bistrejši, če ne kadim. Pretrgao sam zato z kajenjom i tomi se ešče dnes veselim“.

„V Ameriki pri železnici i pošti ne dobi službe dečko kadilec i isto je v Angliji pri vnojih delodajalcih. Na Japonskom pa pred 20 letom niden dečko ne sme kaditi, i če bi, so za to starišje odgovorni i kaštigani.“

„Nikdar niden dečko ne začeo zato kaditi, ar je rad meo duhan, nego iz strahū, naj njemi drugi ne bi bojazlivce gučali, ali pa zato, ar je mislo, ka de z kajenjom spodoben odrasnomy človeki, a je spodoben samo somari.“

Te reči svetoznanoga, vūčenoga generala naj obrodijo pri slovenskoj mladini sad nekajenja.

NEDELA.

3 predpostna nedela ali quinquagesima.

Evangelium sv. Lukača XVIII.

Vu onom vremeni: Vzeo je seboj Jezus dvanajset Vučenikov, i pravi njim: ovo gori idemo v Jeruzalem, i spunijo se vsa, štera so pisana po Prorokaj od Sina Človečega. Ar se oda poganom, i bode ošpotan, i bičuvan, i popluvan: i gda ga zbičujuje, morijo ga; i na tretji den gori stane. I oni so nikaj toga nej razmeli, i bila je eta reč skrita od njih; i nej so razmeli, štera so povedjana. Včinjeno je pa, gda bi se približavao k-Jeriki, niki slejpi je sedo kre poti koldivajoči. I gda bi čuo vnožino mimo idočo, pitao je, ka bi to bilo? pravili so njemi: ka Jezus Nazarenski mimo ide. I kričo je govoreči: Jezus Sin Davidov, smiluj se meni. I ki so naprej šli, karali so ga; ka bi mučo. On je pa tem bole kričo: Sin Davidov, smiluj se meni. Stanovši pa Jezus, zapovedo ga je k-sebi pripelati. I gda bi se približavo, pito ga je govoreči: ka ka ščeš naj ti včinim? on je pa pravo: Gospodne, naj vidim. I Jezus je velo njemi: pregledni, vera tvoja je tebe zdravoga včinila. I precj je vido, i nasledivao je njega zvišavaoči Boga. I vse lüstvo, gda je vidilo i dalo je hvalo Bogi.

* * *

V denešnjem sv. evangeliumi Kristuš napovedava svoje trpljenje: „Ovo gor idemo v Jeruzalem i se bo dopunilo nad Sinom človečim vse, ka je pisano po prorokaj...“ S tem nas sv. Maticerkev šče vpelati v postno vreme, ki je čas sv. spomina na trpljenje i smrt Kristušovo.

Trpljenje. Reč, štero najbolje pozna i razmi vsaki človek, ar trpljenje nam je najbliže i najpogostejš darilo v življenji. V trpljenji se rodimo, v trpljenji preteče večina našega življenja a ločitev življenja, smrt je skoro vrhunec zemelskoga trpljenja. Tak je človeče življenje po največšom tali trpljenje. Od ked je, zakoj je, je vernomi človeki dobro znano.

Trpljenje ma dve lici. Edno je tisto, ka mi imenujemo trpljenje, to kaj je nekaj hüdoga, božnoga; ali če bi šteli po svetskem povedati, „zlo“ (hüdo); to drugo pa, ka je v trpljenji dobroga, hasnovitoga, ali po krščanskem povedano, „zveličavnoga“.

Trpljenje je hüdo! Je! To je človeče. Boli nas, žmetno nam je, kda nas dohiti trpljenje. V tom pomeni mi pravimo, ka je trpljenje „hüdo“, ali zlo. I mi v življenji preveč mislimo samo na to stran trpljenja. Zgubimo pa pogled na drugo stran trpljenja, na tisto stran, štera nam prinaša dobro, korist itd.

Trpljenje je dobro! Ta stran trpljenja nam je premalo poznana. Dobrote trpljenja so nam malo, ali skoro nikaj ne poznane. Betežnik, ki vživa bridko vrasvo, pozna samo njegovo božno stran, gda pa pride dobra stran, zdravje, pa ne pomisli, ka je to iz toga bridkoga zdravila. Trpljenje, če ravno je na probo i po svojem teki precj hüdo, bridko, vendar v sebi nosi dobro, vremenito posebno pa večno dobro. Na to stran moramo večkrat misliti, to bole razmiti, pa bomo trpljenje gledali čisto v drugoj svetlosti. Ka i kakšni bi bio svet, brez trpljenja?

Kaj je trpljenje prineslo i dalo človeki? Po doktorskom povedano je trpljenje zdravje za človeka i življenje, je vrasvo za betežnike, grešnike, je sol ohranitev gnilobe i trohnobe, varstvo za dobre, je resnost i treznost za življenje, je probanje človečih moči i sposobnosti... itd. Dober Bog je že dobro i modro napravo tudi to, ka nam je trpljenje dao. Sv. Janoš od Križa piše: „Če bi jezero let na kolinah klečali, nebi nogh zadosta zahvaliti Boga za to milost, ka nam je trpljenje dao“.

Če pa pogledamo trpljenje z večnoga stališča, spoznamo ešče bole njegovo dragocenost i pomen. Kristuš je s trpljenjom svet odrešo i zveličao. Rešenje i zveličanje naše duše se je obrnol na trpljenji Kristušovom, zato bi nam moglo biti trpljenje največša svetinja. I najdrakša i najsvetejša reč.

Trpljenje je, je bilo i bo na sveti. Ne je to sreča sveta i blaženost sveta, ka bi trpljenje odpravili iz sveta, nego, vganka je v tom, ka znamo trpeti, ka trpljenje razmimo i zapopademo! Trpljenje zlubiti i ga ljubiti, tu se odprejo dveri v srečo i blaženost...

Zrno do zrna pogača.

Bojite se od novoga, štero prihaja? Zobston se bojite: prišlo bode. More priti! Mož, bojiš se starost? Trepečeš, če te prime miseo, ka pride čas, kda bo troja roka slaba, da bo trepetala žlica v njej? Mlada ženska, skuže čutiš, kda se naseli v tvojem srci miseo, da ne boš vsikdar lepa? Da bo življenje gube oralo na tvojem čeli i tvoje oči zgubijo zavelivo svetlobo? Zobston je vse! Prišla bode slaba roka, minola bode lepota, zgubijo oči svetlobo mladosti.

Ali svet ostane!

Ostanejo močne roke, ostanejo nežna mlada lica, bliščalo bode nade mlado žensko oko. Na mesto onih, šteri se odpravljajo, bodo stopili tisti, šteri se pač zdaj pripravljajo za življenje. Za starimi pridejo mladi, starišega zamenijo novi, stari rod prepadne, zameni ga novi. Svet bolj stao, človečanstvo bo ostalo — pokač bo to boža vola. — Zato je škoda za strah, za trepetanje, za skuže, za nasilje, za jalnost, za greh: zakon življenja, določen po božoj previdnosti — ostane, zmaga i kraljuje?

Človek, brat, sestra, novoga reda se bojiš? Ne bodi dete! To, ka mamno dnes, je samo od včeraj. Pred včeraj dnešnjega ne bilo. Človek i človeštvo, cvet i cela krasna priroda: vse hodi po poti razvoja, vse se poganja naprej, vse se pašči na poti popolnosti, vse beži v sladko naroče Boga.

... Bili so časi, gda človek ne poznao nikšega bogatstva. Čupora ljudi je živila liki velka družina jerebice starke na poli. Edno i skupno je bilo njuvo veselje, edna i skupna žalost. Meli so eden prestri stol, meli so ednako velike žlice. Toda ljudje v istoj čupori so bili različni. Te je bio dober, drugi slab, te je bio pameten, ov zaostani. Različno so rasli. Velka družina vednakih se je razbila v družine močnih i slabih. Močni so si nagrabili cele küpe zemelskoga bogatstva. Bogati so postali voditelji, slabši, siromaki so se mogli podvrći pod njuvo oblast. Iz prle skupne lastnine je eden, ne te najmenši del! — prejšeo v last močnih poedincov. Močni, bogati so si najeli, ali vlovili delavce i ešče bole bogateli. Bogati so postali pospodarje življenja, slabiči, mislimo — slabiči po blagi! — so postali robi.

Gospodarstvo z robi je zamenilo skupno gospodarstvo vednakih. Slabiči so jokali, trpeli, krvaveli, ali s tem nikdar ne bila porušena moč — močnih. Gospodarstvo z robi je prišlo do kraja svoje razvojne sile, mogo se je začeti novi red. K malomi številu bogatih so silili drugi, siromaki, ali inači močni i sposobni. Robstvo je zamenilo novi red. Grofje, baroni, vitezi, na kratko — plemiči so ravnali; — kmetje, podložniki, gošpočinarje, obrtniki so pa delali. A nekda mogočna sila plemenitašev je tudi opešala, sinovi obrtnikov, trgovcov, kmetov so porušili stare trdnjave plemenitašev. Novi gospodarje, meščani, so po svoje vredili svet. Ali ne za večno! Napravili so štuke, strojne puške, ladje i letala, motore i čudo človečega razuma — radio, ali itak je tudi njuv red obsojen na smrt.

Betežnik, red meščanske družbe, zdaj kriči na vse strani; po zdravnike i čarovnike pošila, boji se smrti, slepo mlati okoli sebe, ali smrti je ne reši nikaj na tom sveti, ar kaj je živo, je tudi smrti zapisano.

Stroji, šteri so deca meščanske vlade, so vmorili moč svojih gospodarov. Stroji so rodili siromaštvo, brezposelnost, siromaki i brezposelni pa se postavljajo proti včerajšnjim gospodarom. Gospodarski red meščanov, tak imenivani kapitalizem, je na mrtvečoj posteli, svet počasi, ali zagvišno prehaja v novi red: stanovskoga ali sociálnoga.

Borba je vroča. Prejšnji gospodar je ešče zadosta močen za kakši vdarec. V smrt pošila i v voze meče svoje grobokope, ali zobston se kurazi: vmreti mora, ar je živo.

Stroj, šteri dnes siromaštvo i skuze rodi, šteri se je postavio nad človeka, bo vržen s prestola. Služiti bo mogo človeki! Neizmerno bogatstvo poedincov ne bo dale raslo. Oseb-

na last ostane. A osebna last tistih, ki jo držijo v škodo narodi, bo mogla preiti v skupno last. V kakšoj meri so pustili dnes. prosto pot vsem poedincom, v takšoj meri bodo skrbeli v bodočem za celoto, za celi narod, za celo državo. „Eden za vse, vsi za ednoga!“ to bo novo geslo novoga sveta.

... Nekaj pa ostane nespremenjeno, nedotekljivo: vera v Boga. Boji

Ponizna prošnja do vseh hranilnic in posojilnic pa vseh denarnih zavodov.

Podpisan odbor naslanjajoč se na božo oblubo „ka smileni smilenje dobijo“, ponizno prosi vodstvo vseh peneznih zavodov, naj ga podpirajo v njegovoj dobrodelnosti. Odbor pobira dare na prvo siromašnico (hiralnico) v Slov. Krajini, da naše sirote brez razlike narodnosti, šterih je vno, dobijo človeka dostojno streho i preživljanje. Prosimo vas: 1. dajte nam iz svojega premoženja koliko prevupate; 2. vplivajte na vaše vlagatele, naj i oni

prepišejo od svojih vlog na nas, koliko morejo v gornji namen.

Ar mi penez letos ne bi zdignoli, vlagatelje nedo nikaj kvarni, lejko zdgavlejo kak dozda iz svojih vlog po vaših pravilaj.

Lepo prosimo za to smilenost, ka dober Bog tudi nam vsem odpre svojo smileno roko.

Odbor za zidanje

„Doma sv. Frančiška v Črensovcih“.

Politični pregled.

Jugoslavija.

Febr. 5. se je začelo delo v parlamentu. Pripravla se zakon, šteri bi zatiravao spolne betege (v srami). Od toga zakona se začne v parlamentu razpravlati. Spolni beteg je grozno razširjen po sveti, privleko se je tudi v našo državo. Ne bi trbelo proti njemi nikšega paragrafa, če bi svet poštvao Kristušov 6 §: Ne praznuj, ne nečisti. Finančni minister je predložo zakon državnoga proračuna za l. 1934—35. Te zakonski predlog predvideva 10,171,250.718 Din. stroškov, to je nekaj nad desetjesezero milijon dinarov. Za 267 milijon dinarov je menši proračun od lanskoga. Vendar se morejo vpelati dače, ar so dohodki spadnoli nove i to neposredne, na samce i na poslovni pamet, da se državni stroški plačajo. Te nove dače iznosijo 472 milijona dinarov.

Turčija, Grčija i Romunija so z našov državov sklenole takzvani balkanski pakt. Po toj balkanskoj pogodbi stopijo te štiri države v zvezo miru, ka se ne bodo napadale. Menka samo šče Bolgarija, štera zato nešče pogodbe podpisati, ar nema poti do morja i zahteva spremembo granic. Podpira jo Italija. Zastopniki balkanskih držav so se sestalo te tjeden v Belgradi za podpis te pogodbe.

Nemčija.

Na kardinala Faulhabera v Müncheni so strelili, ar predga Kristušov navuk. Grozovito se preganja vse, ka kaže na Kristuša. V Berlinu na vulici so obesili Kristušovo podobo na narodnosocialistične stranke križ i podpisali ete grozne reči: „Obesimo Kristuša na klukasti križ! Zivio Hitler! Doli z židovom Kristušom.“ — Tak blatijo blatne duše dobroga Boga. Molimo za nje.

Možje.

Oča siromakov.

Leta 1833 — ravno pred 100 leti — so se zbrali i dali svojem i društvi ime „Konferenca dobrodelnosti“. Fali li sta jim dve glavni reči: Penezi pa poznanje najbolje potrebnih. Bog je včasj prišeo na pomoč. Po celom Parizi je bila poznana zavolo svoje dobrodelnosti sestra Rozalija, prednica v samostani Vsmiljenk sv. Vincenca. Ar je dobro poznala siromaške hiže v Parizi, je mladomi društvi vse popisala pa tudi nekaj penez dala za prvo pomoč.

Tak je mlado društvo začelo svoje delovanje tiho i skrito. Ne so mislili na to, ka bi sprejemali nove člane. Nazadnje so se itak odločili, ar vidimo, ka jih je na konci leta že 15, med počitnicam na prvom sestanku pa že 25. Po novom leti si je na predlog Ozanama društvo zvolilo za patrona sv. Vincenca Pavelkoga.

Obseg njihovoga delovanja se je zmerom bole širio. Poleg siromaških družin so obiskavali tudi voznike. Ustanovili so odsek za delavstvo. Kotrig je bilo že nad sto. Vsaki tork so meli

sestanke i vsaki član je prineseo, či je meo odveč, kakši obleč ali nabrane peneze.

Na jesen jih je Ozanam v Parizi razdelo v tri odseke. Isto leto se že društvo osnovalo tudi v varaši Nimes. Leta 1836 je bilo že v tom 8 odsekov. Isto leto že v Rimi. Tri leta kesnej je pisao ednomi: „Društvo sv. Vincencija se je jako razširilo. Do novoga leta bo v Parizi 14 odsekov i ravnolotiko na deželi. V teh odsekih je okoli jezero katoličanov. Vsi želejo žrtvovati sebe Bogi pa siromakom.“

Ne moremo naštevati vseh števil i krajev, po šterih se je kesnej razširilo to dobrodelno društvo. Po celom sveti je znano. V Jugoslaviji imamo 24 odseke. V njih je 324 članov. Na konci par njegovih misli. Negda je pisao: „Kolikokrat sam šo žalosten v kakšo siromaško hižo, gde sam vido dosta vekše nevole kak šo moje i zato sam se čuto močnejšega i sam se zahvalivao siromaki, ka me je njegovo siromaštvo vtrdilo.“ Drugoč je pisao: „Mi ne vemo ljubiti Boga kak šo ga ljubili svetci, ar Boga gledamo samo z očmi vere, a ta vera je tak slaba. Siromake gledamo samo s telovnimi očmi, toda mogli bi pokleknoti pred vsakim siromakom i praviti z apoštolom: Gospod moj i Bog moj! Vi siromaki ste naši gospodarje mi pa vaši slugi; vi ste živa podoba Boga, šteroga ne vidimo, šteroga pa ljubimo, či vas ljubimo.“

Ozanam je mro 8. sept. 1853 v naroči svojega brata duhovnika. Star je bio 40 let.

Tistim, ki majo vloge v posojilnicaj.

Vnogi se pritožavajo, ka do svojih penez, štere so si z teškim delom zaslužili, nikak nemrejo priti. Pa bi je krvavo potrebuvali. Boli je ta v njihovih očeh krivica i včasj krvijo vodstvo posojilnice, ka ono to dela. Ta trditev je krivična. Od bogate Amerike do siromaške Albanije celi svet trpi gospodarsko stisko. Bog je svet pokastigao, ar je zavrgo njegove zapovedi, predvsem lübezen do bližnjega. Klao se je i kole se, zapravla je i zapravla vrednost svojega bližnjega. To brez kaštige ne moglo ostati. Če je Bog, kak verjemo, ka je, te je on, čeravno je neskončno potrpliv, vendar mogo ednok nastopiti i pokazati z kaštigov greha, da se njemi ne vidi sovrastvo do bližnjega, ki je za vse nas svoje življenje dao. Tu je zrok gospodarskoj stiski. I zato, kak se svet nazaj obrne k Bogi, preneha stiska i de mirno pa brezskrbno naše življenje, kak je prle bilo, nakeliko je to pač mogoče na tom jalnom sveti.

Pot, štera za gotovo odpre božo roko na smilenost do nas, pa je pot smilenosti do bližnjega. „Blaženi so smileni, oni smilenje dobijo“. To šo bože reči. Večna istina je v njih, štera nikdar ešče nikoga ne vkanila. Nas tudi ne bo.

Smilenosti šo pa v prvij vrsti potrebni siromaki. Siromaki, ki nemajo ne zdravja, ne hrane, ne obleke, ne strehe. Tem odprimo svoje smileno

srce. Dajmo njim iz tistoga, ka mamu, pa Bog bo nam tudi dao duševne i telovne dobrote.

Pa pravite, rad bi dao, če pa penez ne morem dobiti iz posojilnic. odgovorim, da to ne je zrok. Idi z tvojov vložnov knjižicov kak sam jaz šo pa daj prepisati neko šumico, štero prevüpaš na Dom sv. Frančiška. Te se pova za siromake i že zdaj podpira siromake. To v vsakoj posojilnici lejko včinite. V Črensovskoj, v Kmečkoj v Soboti i v Prekmurskoj banki v Soboti že ma Dom sv. Frančiška svoje vloge. K tem naj dajo spisati svoj dar tisti, ki tu, v teh kasaj majo vloge. Kar je pa v drugih majo, dajo tu to napraviti. Vsaka posojilnica taki izpostavi vložno knjižico na Dom sv. Frančiška i jo odpošle odbori. Samo smilenost je potrebna, nikaj drugo. Takom se lejko pomaga siromakom. Ta smilenost do siromakov bo rodila smilenost božo do nas, ki jo pokloni našim dušam. Pa vüpašmo se, da kem več darüjemo za siromake, tem več bo tudi blagoslova pri vrednosti. Bog bo poskrbo, da se letina pobolša i cene zdignejo, dužniki ležej plačajo, mi vlagatelje pa ležej pridemo do svojih penez.

Nešteti so dobili že pomoč od Boga v raznih potrebčinaj, ki so na Dom sv. Frančiška, pač za siromake darüvali i zavüпали na božo pomoč. Nazadnje pa ne pozabimo, dragi vlagatelje, ka se Bog v radodarnosti ne da prekositi. *Vlagateo.*

Slovenska krajina.

Naročnikom Mar. lista. Te dneve dobite, dragi naročniki Mar. list. Kak ga zaglednete, taki ovarate, da je zrasedo. Tiskarna ma teliko dela, da ga prle ne mogla dogotoviti. K listi dobi vsaki naročnik tudi Marijkin Ogracek, list za mladino. Te list košta 4 Din. na leto. Če mate deco, ki zna čteti, ga obdražite za nje, če ne, dajte ga drugoj deci i drugim dečkom i deklam. Štiri dinare zmoro na leto šterikoli dečko i šterakoli dekla. Te 4 dinare zdignete vi i nam je dopošte. S tem postanete sejačje dobre reči, agitirali bodete pri mladini, da ostane dobra. Samo delavne krščenike potrebüje i plačüje Bog.

Vzajemna pomoč. Sklepom st. 17/33/2 okrožnoga sodišča v Ljubljani z dne 12. decembra 1933. je odprt nad imovinov „Vzajemne pomoči“ reg. pom. blagajne v Ljubljani konkurz. Vüpniki naj prijavijo svoje terjatve okrožnomu sodišču i Ljubljani najkesej do 28. februara 1934. V prijavah, ki jih je vložiti v dveh enakoglasnih izvodi, morajo vüpniki točno navesti znesek, ki ga terjajo, den njegove zapadlosti i pravni naslov, na šteroga opirajo svoje zahtevke pa navesti o obstoji terjatve dokaze. Prijave morajo biti kolekovane i to prvi izvod prijave, če znaša terjatev do Din. 300.— z Din. 5.—, nad Din. 300.— do Din. 1.000.— z Din. 10.—, nad Din. 1.000.— do Din. 5.000.— z Din. 15.—, nad Din. 5.000.— do Din. 10.000.— z Din. 20.—, nad 10.000.— pa z Din. 25.—, medtem gda mora biti drugi izvod prijave kolekovan z Din. 5.—, vsaka priloga pa mora biti kolekovana z Din. 2.—. Prijave, ki ne vsebüjejo potrebnih podatkov ino so ne pravilno kolekovane, se ne bodo vpoštevale. Stranke naj se zavolo pojasnil ne obračaje niti do sodišča, niti do konkurznoga upravitela, ar je vsako odgovarjanje na pitanja pri ogromnom številu vüpnikov nemogoče.

Smrtna kosa. Febr. 4. so zakopali ravniteo dijaškoga zavoda v Zagrebi, g. Tkalec Jožef, svojo dobro mater. Globoko sožalje izražamo g. sini i prosimo sladko Srce Jezusovo, naj se smilüje duši pokojne matere. G. Tkalec so Salezijanec, naš domačin iz Gomilici.

M. Sobot. Vsešerom poznani odvetnik, g. dr. Šömen Ludvig so po kratkom betegüvanji vmrli i bili v nedelo zakopani. Pokojni so bili en čas tudi župan velike občine Soboti i dosta dobroga v njej naredili. Za Vogrov so se vdeležüvali tudi politike, a zdaj so živelj popolnoma za svojo pisarno i se v politiko nevmišavali. Bili so predsednik cerkvenoga od-

bora i gasilskoga društva. Ka Sobotu ma najlepše zvone v celoj okolici, je v velikoj meri njihova zasluga. Naše liste so stalno podpisali z bogatov naročninov. Naj njim bo dober Bog smileni. Njihovoj rodbini naše globoko sožalje.

Širitelje! Naročniki! Edne i druge lepo prosimo, poravnajte staro naročnino, ar smo jako dosta ešče dužni v štamparije. Nove naslove tudi zdaj štampamo, zato nam javite do 18. februara stalen broj naročnikov za M. List.

Zahvala. Hranilnica in posojilnica v Bogojini je naklonila Martinišči v M. Soboti Din 200 podpore. Ravnateljstvo Martinišča se za te velikodušni dar veleuglednoj upravi posojilnice, posebno pa njenomi predsedniki g. Smej Jožefi najiskreneje zahvalüje. Daj Bog, da bi se najšli še drugi dobrotniki, posebno pa naši domači denarni zavodi, ki bi v teh težkih časih olejšali Martinišči breme, ki ga ima z vzdrževanjem siromaških dijakov.

Zahvala. V nedelo, 28. jan. je nabralo g. Novak Franc, dentist v M. Soboti, na gostüvanji svojega brata Štefana pri Martincovih v Satahovcih Din 91 za Martinišče. Naj bo za to vrlomi gospodi izrečena najpriscnejša zahvala. Bog povrni!

„Knjižice“. Vsem tistim, ki spiltavlejo po njih, sporočamo sledeče. „Knjižice“ izhajajo dvakrat na mesec v Ljubljani na Rakovniki. Imajo plemenit namen: širiti božo čast i koristiti ljudem z lepimi navuki. Se jako hitro širijo i v drugih krajih se ljudje, kar trgajo za nje. Da se kemveč pospeši širjenje teh prekoristnih knjižic tudi v vašoj Krajini, se je sklenilo sledeče. Knjižice se odavajo — vsaka za 1 dinar — vsako prvo i vsako tretjo nedelo v meseci i to v sledećih krajih za enkrat: v Martinišči vsaki čas, po vsakoj sv. meši pred župnov cerkvijov v M. Soboti, v Beltincih, na Tišini, na Cankovi, v Črensovcih, v Martjancih, pri Gradi, v Polani. Če pa se tudi v drugih krajih dobijo dobri ljudje, ki bi šteli prevzeti to apoštolsko delo i bi razodavali „Knjižice“, bomo sporočili v Novinah. V nedelo 4. febr. so se dobile krasne knjižice: „Zakaj zlo?“ i „Totó“, osemletni angelček. — V nedelo 18. febr. pa pride knjižica: „Pust in post“, knjižica za post. Vsi na delo i širimo „Knjižice“!

Grad. Pokopali smo z velikov vdeležbov kmeta Kočar Henrika jan. 26. v 56 leti starosti. Zgübili smo v njem mirolübnoga krščenika, gorečega tretjerednika i častilca Srca Jezusovoga, ki je bio stalen naročnik naših Novin. Gda smo ga nesli na pokopališče, se nam je zbüdilo v srci osvedočenje: pravi krščenik je bio pokojni, živi tudi ti, kak je on živo. Naj počiva v mirü, molimo za njegovo dušo.

Zahvala. Vsem sorodnikom, prijatelom sosedom in poznancom, ki so sprevodili mojega nepozabnoga moža na njegovoj zadnjjoj poti, kak tudi za poklonjene vence se najtoplej zahvalüjem. Žalüjoča žena Edšidt Ana, M. Sobot.

Škodlivci kmeta. Či človek ide po okolici našoj najde tu pa tam letake prebite po stenaj žel. stanice i v raznih drugih uradaj, naj zatiravamo sadne i druge rastlinske škodlivce, šteri škodijo drevji, jabokam i drugim kul. rastlinam. Nindri pa nega prebitoga letaka z napisom, naj zatiravamo škodlivce kmeta siromaka šteri strano trpi od njih. Poglednimo samo eden primer, šteroga kratko malo opišem. Po senji naše krajine najdemo takše škodlivce kmeta. Šteri so pa tej? Tej so tisti, šteri pridejo v ovčenom gvant med narod a odznotra so pa zgrablivi vucje. Takši človek se pozna etak: Pride na senje ino gleda okoli po živinskome placi či nega kakšega človeka, ka bi njega vu vukečem posli ovirao. Či je on sam i nega kakše druge nevarnosti, ka bi njemi naškodila, te delo njegovo čisto glatko ide. Či pa je kakša nevarnost za njega, te pa eden ali dva falata küpi, ka sveti oči zbrüše i tak odide iz placa. Toje 1 ali 2 falata küpi prek

cene naj ov drugi već dale nemre küpiti, kak je cena i naj vse ostalo blago samo njemi v roke pride po takšoj ceni kak se njeni vidi. To dela zato, naj se spravi iz senja tisti, šteri küpi i hasni lüstvi. To se dela spoj po škodlivcaj našega strašno nesrečnoga kmeta, naj škodlivci nikakše konkurence pred sebov nemajo, nego naj vse, pač celi kraj, samo te škodlivce krmi i napaja. Tak se požrejo v denešnjih strašno otežkoćenih časaj žüli siromaškoga naroda. To bi bila naša kmetska žela do oblasti, da bi oblast takše strašno zgrablivo kmetške škodlivce tudi nadzorüvala, kak nadzorüje druge rastlinske škodlivce. — Nemeš Vincenc, Tešanovci.

Sv. Jürj. Gospod kaplan Herman Ferdinand so dobili od prezvišenoga gospoda ap. administratora dovoljenje, da smejo stopiti v zagrebečko nadškofijo.

Delavna smilenost. Gda se je vršo v Črensovcih tretjeredniški kongres i je g. župnik Zdravec lepo razložo božo zapoved: lübezni do siromakov, so njegove reči včasi obro-dile sad. Navzoča Šömen Bara iz Žiškov se je oglasila, da darüje D. 500 na Dom. Ravnateljstvo je obečala tudi betežna Marton Kata po tretjeredniškoj sestri Kolarički iz D. Bistrice.

Kalendarje Srca Jezusovoga so preminoci tjeđen že prišli v našta mesta. Prvi so se delili na Svećnico. Pomali je vsi do rok dobite. Vsaki lanski naročnik M. Lista, ki je tudi letos naročen na njega, ga dobi brezplačno. Stari naročnik, ki letos ne naročen na M. List, pa vsaki naročnik Novin, ga pa dobi za 5 Din., to je za polovično ceno. Mi smo na kalendaraj dužni 34 jezero dinarov. To se more z nove naročnine plaćati. Če odstopite od M. lista, što de to plaćüvao, Kaj takšega nesme nišče želeći, tem menje pa včiniti. Mejte zato vsi M. list na novo, pa vsi dobite brezplačno kalendar. Za dobro mater Marijo pa že prišparate 12 Din?

G. Lendava. Pred par tjeđnami smo vidili, da so letele divje gosi proti sevri. Smo si včasi mislili, da se bo vremen spremenilo, ali pa da za kratak čas zvemo za kakši neistinski glas. I gledajte, prav smo meli. Že drugi tjeđen smo čteli v M. Krajini, da je občinski urad prenešen v hišo g. Hartnera, kje dobi brezplačno mesto. Mi pa znamo, da je na občinskoj seji sklenjeno, da občinski urad ostane do 1. augusta tam, gde je. Te drugi već znajo, kak občinski odbor?

Trnje. Pri nas je število naročnikov na Novine naraslo. Mamu jih već, kak smo je meli lansko leto. Druge velike občine jih majo menje, kak naša mala.

Tak ne delajo dobri krščeniki. Z neke občine nam pišejo, da ljudje, ki se držijo za dobre krščenike, si ne naročijo dobroga, kršćanskoga čtenja. To pa zato, ar hodijo k drugovercom čet protiverske liste brezplačno. Pa čemer jemati notri, da se duša vmori, jeli je pa to kršćansko? Je to pametno? Je to lübezen? Tu je sovraštvo do Boga i svoje lastne duše. Zato nam pa meri Bog z dugov palicov plaćilo, pa de jo mero, dokeć ne postanemo pametni i v djanji kršćeniki.

Odbor za zidanje Doma sv. Frančiška je 2. febr. obdržao svojo 2. sejo, na šteroj so se določile osebe, ki bodo šle nabirat.

Srdica. „Prosimo prav srčno, za našega prelüblenoga kaplana posredüjte pri prezvišenomi škofi, naj nam ga püsti. Brez njih smo velike sirote. Prosimo srčno, bodite nam na pomoć v tom dugovanji“. Tak nam pišejo Jürjanski farniki za g. kaplana Hermana. Mi njim odgovorimo: Molite kem već, pa Bog bo vse na dobro obrno.

Novi naročniki Novin i Mar. Lista dobite kalendar za polovično ceno. Zglasite se pri širitelaj ali javite se pri upravi v Črensovcih.

Podporo so nam poklonili na naše liste: Gomboc Fridrih, Flesseles, Francija iz Gerlinec Din 18; Dajč Karol, Širine Din 5; Neimenovani, M.

Sobota Din 100; Plečnik Jožef, arhitekt, Ljubljana Din 100 pa lani 250 z naročninov vred; Anica Barber i Albina Rogan, Francija vsaka Din 1275; Križan Angela, gospa od kral. notara, Celje, 10 Din, Kolar Jožef, Beltinci, iz Francije Din 10 na Novine i teliko na M. Ogracek. Bog povrni vsem obilno.

G. Lendava. Dopisnik M. Krajine odgovarja na naš članek v Novinaj. Nega je zarazmo, ar gući od mühe i konja, od šteriva ne bilo guća. Mi smo samo pitali i čakali odgovora. A toga ne znao dati. Njemi pa tudi nesmo voščili imena „modrijaš“. Od „modrijašov“ se je pisalo. Članka neje zarazmo, zato žele, ka bi se raztolmaćo. Mi ga pomilüjemo, če ma že tak slabe oči, ka ne more prećteti našega članka. Odpüšćenje ponüja, pa ne ve, ka mi razmimo pod naslovom odpüšćanje. Mi müh nemamo, če je on vidi, so se mogle pri njem oživeti. To je naš zadnji odgovor. B. F.

Pozdrav pošilajo: Slavic Veronika, Assais, Francija. Rada bi mela naše čtenje i Marijine pesmi, ka bi se ž njimi tolažila v žalosti. (Vse dobila. Vr.) — Rogan Alojz, St. Andre, Francija. Se lepo zahvali za redno pošilanje naših listov i prosi pripovesti. (Poslane so. Vr.)

Gederovci. Veselo vest vam nanznam, g. urednik. Naša mala ves je zarazmila, ka je kršćanski list Novine. Vsi naročniki so ostali verni Novinam, to je šestnajset komadov te pošilali kak dozda v našo malo ves v teh težkih časaj tudi. Preveć me to veseli. — Širiteo.

Grad. Pred kratkim smo zakopali Bauer Francu, ki je slüžo štiri-deset let na veleposestvi Batthyanyjovom i bio malo pred novim letom iz slüžbe odpüšćen. Slüžo je kak gredar (vrtar). Ar pokojni po tolikoletnoj slüžbi ne dobo podpore, ka bi prehrano svojo familijo, ga je to tak razžalostilo, da njemi je srce počilo, ali kak naći pravijo, kap ga je zadela. Naj njemi dober Jezus bo plaćnik i podpornik na drugom sveti.

Ganćani. Društveno knižnico si je nastavio naše gasilsko društvo i tudi pesmarski zbor, šteri nastopi pri 10 letnici društva. Kmetijsko predavanje pa poslüšajao člani na radio pri g. Neržima šolskom upraviteli, ki njim idejo brezplačno vu vsem na roko.

Nedelica. Pri nas je zdaj već naročnikov na Novine, kak je lani bilo v tom časi. To zvedoci, ka ljudje spoznajo v svojem domaćem listi pravoga kršćanskoga duha, šteri ne nosi lübezni samo na jeziki, nego jo kaže tudi v djanji. Vsaka vrsta Novin je lübezen, samo z lübeznošćov je prebirajte.

Kratki glasi.

Teško so zbetežali Dr. Bauer Anton, zagrebečki nadškof. Zvužgao se njim je žučni meher. Beteg je že nekaj popüsto.

Ruski balon „Sirija“ se je 22 jezero metrov visiko zdigno. Potem se je gondola odtrgala od gornjega dela i treščila z strašnov naglicov na zemlo. Letalci so vsi mrtvi.

V Berlini so 4 komunisti vmorili bivšega tovariša Kattner stolara, ar je ovado dela komunistov policiji. Vsi štirje so se spüstili v beg, a jih je policija s strelj zadela.

Roosevelt je potrdio stalno vrednost dolara za 5906 od njegove prevešće vrednosti. To je nekaj de već valao kak polovica od prevešće vrednosti.

Pri Velikom Bećkereki je besen pes zgrizo, kmeta Majer Emanuela i njegovo živino. Vsi so vcepleni z Pastorovov injekcijov proti besnoći.

Vmro je francozki general Marchand, ki je pred 35 leti z svojimi četami predro skoz celo Afriko med neizmernimi težavami do Sudana i razobeso francozko zastavo v Fašodi pred nosom Angležov, ki so šteli vse te kraje pod svojo oblast dobiti. Po istoj poti je šo nazaj, gda je njegova vlada odstopila Fašodo Angležom na angleška tla ne šteo stopiti.

Na Češkom je v 3 letaj zgübilo življenje 645 rudarov, 27 jezero jih je pa teško ranjenih.

Službena naznanila.

Pravilnik za izvrševanje dimnikarskega obrta.

§ 8.

Dokler se izpraznjeni dimnikarski okoliš ne dodeli nasledniku v smislu prejšnjega določila, sme pristojno obče upravno oblastvo prve stopnje po zaslišanju dimnikarske združbe odrediti, da dotlej eden ali več sosednjih dimnikarskih mojstrov izvršuje dimnikarska dela v dotičnem okolišu. Taka odredba se mora izdati, če bi se postavitev novega dimnikarja zavlekla preko enega meseca.

§ 9.

S posebno odredbo bana se predpiše maksimalni cenovnik.

§ 10.

(¹) V sporih o obveznosti, roku ali načinu ometanja in o višini pristojbin odloča pristojno obče upravno oblastvo prve stopnje po določilih §§ 408. in 409. zakona o obratih. Izterjevanje pristojbin se lahko vrši na zahtevo upravičenca po predpisih o upravnem postopku.

(²) Kolikor je s tem pravilnikom pripuščen dogovor med strankami v stvarih, ki so označene v prejšnjem odstavku, pa se tak dogovor ne more skleniti, ga nadomešča odredba pristojnega občega upravnega oblastva prve stopnje, ki se izda po zaslišanju dimnikarske združbe na prošnjo zainteresirane stranke ali tudi brez nje. Tudi ta odredba se izda po določilih §§ 408. in 409. zakona o obratih.

§ 11.

Prekrški tega pravilnika se kaznujejo po določilih § 397. zakona o obratih. Ob hujši odgovornosti ali če so bile denarne kazni že večkrat izrečene, se sme storilec kaznovati tudi s kaznijo zapora do meseca dni, izreči pa se sme za kazen tudi odvzem obrtne pravice po § 400. in odstranitev poslovnosti po § 404. zakona o obratih.

§ 12.

Z uveljavljenjem tega pravilnika izgube veljavo vsa nasprotna določila, zlasti čl. 15., 16. in 18. uredbe o požarno-policijskem redu in gasilstvu v ljubljanski oblasti, izvzemši mesto Ljubljano, z dne 27. oktobra 1928., „Samouprava“ št. 42/12 iz 1. 1928., § 8., odst. 1., 2. in 3., gasilnega reda za Štajersko z dne 23. junija 1886, štaj. dek. zak. 29, § 4., odst. 1. in 2. in § 5. dodatka h gasilnemu redu za Ljubljano z dne 20. julija 1870 ter dimnikarski red za mesto Ljubljano z dne 10. junija 1898.

§ 13.

Ta pravilnik stopi v veljavno in obvezno moč z dnem, ko se razglasi v „Službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine“.

V Ljubljani, dne 9. nov. 1932.

Ban:

Dr. Drago Marušič s. r.

Maksimalni cenovnik za dimnikarska dela:

Za enkratno ometanje	Din.
1. odprtega kuhinjskega ognjišča	4.—
2. navadnega prelaz. dimnika, pritlično	3.—
za vsako nadaljnje nadstropje	0.50
3. ruskega ali valjastega dimn. pritlično	2.—
za vsako nadaljnje nadstropje ali v klet	0.50
4. štedilnika z eno pečico in dimno cevjo do 1 m	3.—
5. štedilnika z dvema pečicama in dimno cevjo do 1 m	4.—
6. štedilnika s tremi pečicama in dimno cevjo do 1 m	5.—
7. železne peči z dimno cevjo do 1 m	2.—
8. velike žel. peč. z dimno cevjo do 1 m	2.50
9. izredno velike železne peči z dimno cevjo do 1 m	3.25
10. dimne cevi od 1 m naprej	po 0.75
11. Lutzove peči male brez pečice	6.—
12. pralnega kotla v zasebni hiši	1.50
13. velik. pralnega kotla v zasebni hiši	2.—

Ta cenovnik velja za ometanje kurilnih naprav, dokler se stalno uporabljajo (§ 2. pravilnika) in kadar se delo izvrši v določenem roku. Če se delo izvrši po posebnem naročilu ali ob nevarnosti na nedeljo ali praznik ali v hišah, ki so raztresene daleč iz vasi (na primer po hribih, sredi gozdov in slično), se sme dogovoriti primerno višje plačilo, ki ne sme preokračiti določenih postavk za več kot 25%, v nočnem času od 17. do 6. ure pa se sme računati 50% višja cena.

Za delo zunaj kraja, v katerem je sedež obrta, se sme zaradi plačila

za zamudo časa in za pot računati k postavkam po Din 2.— ali več še pribitek 50 par, pri postavki 3. pa Din 1.— več.

Ne sme se računati višja cena, nego je določena v tem maksimalnem cenovniku, sme pa se zahtevati manjše plačilo.

Dogovoru se prepušča določitev plačila za enkratno ometanje

1. štedilnikov v gostiščih, kjer se pripravljata hrana za goste;
2. aparata za centralno kurjavo in etažne peči, vstevši dimne odvode;
3. parnega kotla z dimnimi odvodi;
4. kanalov v parnih in centralnih kurilnih napravah;
5. Lutzove peči z eno ali več pečicami;
6. pekovske parne peči, pekovskega duška, kanala in dimnika;
7. cevi v steklenah in kmetijskih sušilnicah;
8. tovarniškega dimnika.

Dogovoru se prepušča tudi plačilo za izžiganje dimnika ter za pregled in ostruganje novega dimnika. V Ljubljani, dne 9. nov. 1932.

Ban:

Dr. Drago Marušič s. r.

Z toga si vsaki lejko zračuna, koliko sme prositi dimnikar.

PREKOSNICE.

Načrt za pozdravni govor.

Gospoda moja, naš slavenec je mož dela; naš slavenec je moj ideal; naš slavenec je mož vsestranske sposobnosti.

Gospoda moja, dovolite mi, da vam na kratko opišem njegovo plodonosno življenje.

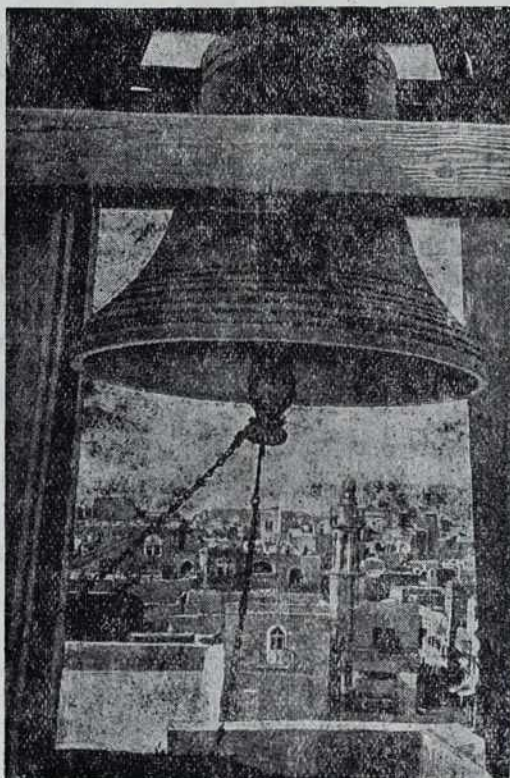
1926. leta je nastavo društvo katoličanskih prosvetnih delavcov. Meo je štiri člane. Hitro je spoznal, da

naš mili narod ne odobrava te pokre, zato je že 1927. leta nastavo društvo ne katoličanskih prosvetnih delavcov. S tova odločbov je dosego dvojje. Društvo katoličanskih prosvetnih delavcov je prepadnolo, novo društvo pa je dobilo štiri člane. Ženialna poteza! Štiri ljudi je spravilo z krive poti, štiri je naravnalo na pravo pot, milomi narodi je začnoloz služiti že 8 delavcov.

1928. leta je nastavo društvo zloznih prosvetnih delavcov. Urnebesna poteza! Ženialna miseo! Korak, štiri ne zaostaja za razvojem časa. Društvo nekatoličanskih prosvetnih delavcov je prepadnolo, društvo zloznih prosvetnih delavcov je dobilo 4 krepke člane, 12 prosvetnih delavcov je hodilo po poti, štira je bila postavljena v službo našega miloga naroda.

1929. leto je bilo velkoga pomena v življenji društva zloznih prosvetnih delavcov. Društvo je razpustilo naš slavenec. Zakaj ta krasna miseo? Zato, ar je želo z ešče vekšim kadrom narodne inteligence služiti svojem milomi narodi. Nastavo je društvo nezloznih prosvetnih delavcov; pridobilo 4 člane; vojaška četa borcov je rasla; krepka 16 glav broječa četa inteligentov se je trgala za blaženost naroda, da bi

1930. leta ženialni vojvoda, naš slavenec, razpustilo tudi to društvo i ustanovo novo kulturno organizacijo, društvo zjedinjenih prosvetnih delavcov. Meo je 4 člane; na eden mah je onemogočlo neaktivno delovanje ne zloznih prosvetnih delavcov, stao je

Zvonovje v Bethlehemi, na mestu Jezušovoga rojstva. Na sveti večer je radio razneslo glase bethlehemskega zvonov po celom svetu.

Plüčne bolezni so ozdravlive!

Plüčna jetika, süšica, kašeo, sühi kašeo, rečlavi kašeo, nočno znojenje, bronhialni katar, katar v grli, zasliženost, vómetanje krvi, polevanje krvi, zaduški, teško hripanje, bodlaji itd. se dajo zvraciti!

Na jezere ozdravljenih!

Pred nücanjom

Zahtevajte taki mojo knigo „NOVA

Po nücanji

UMETNOST HRANJENJA“ štira je že vnoge rešila.

Popolnoma brezplačno

dobite mojo knigo, iz štira zajmlite vnogo potrebnoga. Koga zato bolečine mučijo, ki se žele na hiter način, temelito i brez nevarnosti rešiti svojih bolečin, naj šče dnes piše! Naglašujem ponovno, da moje razjašnjenje dobite popolnoma brezplačno, brez vsake obveze od Vaše strani, pa Vaš zdravnik bo gotovo pristao na te od prvih profesorov kak prvovrsten vónajden

novi način Vašega hranjenja.

Zato je v Vašem interesu, da včas pišete, pa bodete od mojega tamošnjega zastopstva v vsakom časi posliženi.

Zajmlite navuk i povekšano življenjsko volo z knige sküšenoga zdravnika. Ona vsebuje krepčanje i telovno polejšanje pa se obrača na vse betežnike, ki se zani-majo za zdajšnje stanje znanstvenoga zdravljenja plüč.

Posta:

GEORG FULGNER, BERLIN - NEUKÖLLN,

Ringbahnstrasse Nr. 24. Abt. 527.

na čeli čete, štira je mela krasno bo-dočnost.

Gospoda moja,

1931. leta se je rodilo na razvalinah staroga novo, naše društvo, društvo pomlajenih prosvetnih delavcov. Istina, da mamdo do dnes samo 4 člane, ali to nam ne jemle kuraže. Gospoda moja, naš nastop je zadavo blodnjo zjedinjenih prosvetnih delavcov, to društvo je med mrtvimi. Gospoda moja, naš brat, prijateo i vo-

diteo je 20 lüdi spravio v službo našega miloga naroda zvün nas, štira smo i ostanemo zvesti, dokeč nas ne postavi glas vodi-tele na novo delavno pole. Iz naroda za narod! Izpijmo kupice!

Pika.

Posta.

Rittlop Marije domaci. D. Bistrica. Prinesite lansko naročnino v zneski 40 Din. za hčer v Canadi i glas, če je letos tüdi naročnica.

— Gomboc Fridrik, Flesses. Din 60 naročnine i 18 Din podpore sprejeli od Vaših z Gerlinec. Bog plačaj! Dajte nam odgovor, jeli ste lani redno dobivali M. Liste.

— Cigan M. Sr. Bistrica. Cek, ka ga je vaša hči poslala z Jüžne Amerike, eti ne bjo sprejeti.

Zato plačajte za njo naročnino staro pa novo i tüdi za Melé. — Gorčan Alojza žena, Krajna. Za možinjine Novine si na lani ešče dužna 32 Din. 50 par. — Kúronja K. Panovci. Novine od dnes tjedna vse poveo. Javite zadevo srezkomi načelstvi.

Službena naznanila.

Tečaj za kmečke dečke.

Kraljevska banska uprava razglaša: Devetmesečni tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo se bo vršil na banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru in na banovinski trsnici in drevesnici Kapeli p. Slatina Radenci, v času od 1. marca do 30. novembra t. l. Na tečaje se sprejemajo dovolj razviti in zdravi mladeniči, v starosti od 16 let naprej. Prednost za sprejem imajo sinovi kmečkih in viničarskih starišev. Pouk na tečajih je teoretičen in praktičen.

Gojenci dobe na zavodih prosto

stanovanje, brezplačno oskrbo in mesečno podporo Din 30 (trideset dinarjev), ki jim služi za nakup potrebnih učil in drugih malenkosti.

Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in kolekovane z Din 5. Prošnjam je priložiti: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko izpričevalo, 3. zdravniško izpričevalo, 4. npravstveno izpričevalo, 5. izjava starišev (ali varuha), da puste svojega sina (ali varovanca) svojevoljno na tečaj (kolek Din 2.)

Posamezne pravilno opremljene prošnje je osebno izročiti upraviteljem zavodov ali odposlati na upraviteljstvo enega ali drugega zavoda najpозneje do 10. februarja t. l.

Gospodarstvo.

Kontrola meda.

Določitev cen.

Vodstvo kontrole od časa, do časa določi med najnižše cene, za štira se sme tržiti kontrolirani med i to po vrsti meda.

Ti predpisi o odaji kontroliranoga meda za ceno i kontrolne znake valajo samo do 5 kg. Vekše količine kontroliranoga meda lahko oda vsaki prosto pa kakšojkoli ceni, komište i v kakšojšče posodi.

Predhodna določila.

1. Dokeč nega na raspolagi zadosta kontroliranoga meda, sme Društvena čebelarna küpüvati tüdi nekontrolirani med. Odati pa se sme, če ga je kakša podružnica, štira ma kontrolni odsek, pregledala i ocenila za dobroga.

2. Za čas do prvoga občnoga zbora smejo podružnice (odbori), štira prvokrat vpelajo kontrolo meda, sami izvoliti kontrolni odsek, štira se pa na občnem zbori odborri naknadno.

Cene.

Pšenica 110—125 Din. Kukorica 75—80 Din. Svinje 7—8—9 Din na živo vago; na mrtvo pa 9.50—10.50 Din. Prasci do 9 tjednov stari 120—130 Din po falati. Prasci 3—4 mesece stari po falati 200—250 Din. Teoci 5—6.50 Din. Krave, biki, telice, jünci 3—3.50 Din na živo vago. Konji 1200—3000 Din glava. Cene ido gor pri zrnji, živini i krmi.

Vreme.

Po bečkoj vremenskoj napovedi se vremen omili i veliki mraz popüsti. Do 15. febr. bo spremenljivo, veter, sneg.

Senjs v meseci februaru bo:

13. pri Sv. Bedeniki (kramarsko), 15. v Bogojini, 16. v D. Lendavi, 24. v Beltincih.

PHILIPS RADIO

na 4 lampaše čisto novi kompl.

je zaodati pri

Weissenstern trgovini
v Dolnji Lendavi

Glasüjte v Novinaj!